

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันประเทศไทยได้จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ในหมวด 3 ระบบการศึกษา ในมาตรา 15 การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ในหมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาในมาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และในหมวด 1 มาตรา 6 กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” นอกเหนือจากการจัดการศึกษาตามระบบแล้วสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ยังดำเนินการโครงการอาหารกลางวันซึ่งสามารถจัดอาหารให้นักเรียนได้ สารอาหารครบถ้วน จะทำให้นักเรียนมีร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง การดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา จึงเป็นโครงการหนึ่งที่ดำเนินการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553

โครงการอาหารกลางวันเป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากความตระหนักของรัฐบาลที่จะแก้ไขปัญหาทุพโภชนาการในเด็ก ซึ่งพบว่า นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจำนวนมากขาดแคลนอาหารกลางวัน หรือมีอาหารกลางวันแต่ปริมาณไม่เพียงพอ หรืออาหารมีคุณค่าทางโภชนาการต่ำ ทำให้การเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 1) โดยมีประกาศพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2535 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 เมษายน 2535 มีสาระสำคัญคือ ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาในวงเงิน 6,000 ล้านบาท ซึ่งรัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณให้เป็นเงินกองทุนอาหารกลางวันปีละไม่ต่ำกว่า 500 ล้านบาท โดยนำดอกผลไปดำเนินการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด โรงเรียนในสังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และโรงเรียนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน การจัดการโครงการอาหารกลางวันนับเป็นแนวทางหนึ่งที่

รัฐบาลช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารกลางวันและภาวะทุพโภชนาการของเด็ก

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เริ่มทดลองดำเนินงาน โครงการอาหารกลางวันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2495 โดยเริ่มทดลองจัดอาหารกลางวันให้นักเรียนและหลายหน่วยงานก็ได้พยายามดำเนินงานแต่ก็ทำได้ในขอบเขตที่จำกัด การช่วยเหลือวิธีการนี้บังเกิดผลดีพอสมควร แต่มีปัญหาเงินงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีไม่เพียงพอบริการอาหารกลางวันได้ครอบคลุมเด็กนักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวันได้ทั้งหมด และในปี พ.ศ. 2535 รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ลงวันที่ 31 มีนาคม 2535 โดยมีหลักการว่า รัฐบาลจะจัดสรรให้เป็นกองทุนปีละไม่น้อยกว่าห้าร้อยล้านบาท และมีเป้าหมายของกองทุนโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นเงินหกพันล้านบาท โดยจะนำดอกผลที่ได้รับจากเงินทุนโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเพื่อนำมาจัดสรรให้โรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัดนำไปดำเนินการจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียนในโรงเรียน โดยมีคณะกรรมการบริหารกองทุน ซึ่งมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน คณะกรรมการบริหารกองทุนดังกล่าวมีหน้าที่ควบคุมดูแลการบริหารงานกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาในปี พ.ศ. 2535 - 2541 โดยจัดสรรงบประมาณเป็นค่าอาหารกลางวันให้นักเรียนในอัตราคนละ 5 บาท เป็นเวลา 200 วัน ต่อปีหรือภาคเรียนละ 100 วัน และตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542 เป็นต้นมา ได้จัดสรรในอัตราคนละ 6 บาท ตลอดปีการศึกษา (บุญฤทธิ สิวาแก้ว : 2544)

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้รับจัดสรรงบประมาณค่าอาหารกลางวันให้นักเรียนในอัตราคนละ 10 บาท จนถึงปีงบประมาณ 2551 ปัจจุบันนี้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้รับจัดสรรงบประมาณค่าอาหารกลางวันให้นักเรียนในอัตราคนละ 13 บาท เป็นเวลา 200 วัน ต่อปีหรือภาคเรียนละ 100 วัน กรมอนามัย (2543 : บทนำ) กล่าวว่า เด็กเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่สุด ความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก ความรู้ ความสามารถ และผลกำลังของเด็กจะเป็นสิ่งกำหนดอนาคตของโลก ประเทศ เมือง และหมู่บ้าน นักการศึกษาทั่วโลกล้วนทราบดีว่า ความมีชีวิตชีวาของเด็กที่มีสุขภาพดี ความอยากรู้อยากเห็นตลอดจนความพร้อมที่จะรับรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ ของเด็กนั้นไม่มีขอบเขตสิ้นสุด ถ้าเด็กมีสุขภาพที่ไม่ดีก็จะทำให้เด็กไม่สามารถรับรู้ในวิทยาการ และทักษะต่าง ๆ ได้ดี ไม่สามารถเจริญเติบโตเป็นประชากรที่มีสมรรถภาพและสร้างประโยชน์ให้สังคมเจริญรุ่งเรืองและมั่นคงได้ ดังนั้น เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ เด็กจะต้องได้รับการคุ้มครองป้องกันดูแลเอาใจใส่ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เด็กจึงจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในพิธี

พระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมอนามัย (2543 : ปกใน)

สรุปได้ว่า “สุขภาพเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการเจริญเติบโต และการพัฒนาทุก ๆ ด้านของบุคคลซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตที่พึงประสงค์ อันจะนำบุคคลไปสู่ความสุข ความสำเร็จในชีวิต และการพัฒนาประเทศในที่สุด” สุขภาพกับการศึกษามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเป็นอย่างดี นักการศึกษาต่างเล็งเห็นความสำคัญของสุขภาพกับการศึกษามานานแล้วโดย Aristotle และ Plato นักปรัชญาเมธีชาวกรีกได้กล่าวถึงสุขภาพและการศึกษาว่า ก่อนที่จะให้การศึกษาด้านอื่น ๆ นั้นสมควรที่จะให้เด็กมีสุขภาพดีเสียก่อน เช่นเดียวกับ John Locke นักการศึกษาโบราณของอังกฤษ กล่าวว่า ถ้าร่างกายมีสุขภาพที่สมบูรณ์แล้วย่อมก่อให้เกิดสติปัญญาดีด้วย (สุชาติ โสมประยูร. 2542 : 2) ได้กล่าวว่า “อาหารเป็นปัจจัยที่สำคัญช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง การพัฒนาคนให้มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยเฉพาะกับเด็กวัยเรียนอายุระหว่าง 6 ปี จะมีความสนใจสิ่งรอบตัว ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตลอดเวลา และมีกิจกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้นเสมอ อาหารจึงมีความจำเป็นสำหรับเด็กวัยนี้ในการเจริญเติบโตให้พลังงาน การเรียนรู้ต่างๆ จะเป็นไปด้วยดีและหากเด็กขาดสารอาหารจะทำให้สมาธิต่ำ ซึ่งเด็กในวัยนี้จะสนใจเล่นมากกว่ารับประทานอาหาร จึงมีภาวะเสี่ยงต่อโรคขาดสารอาหาร” กรมอนามัย (2546 : 12) ได้ให้ความสำคัญของอาหารและโภชนาการว่าภาวะการเจริญเติบโตเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่แสดงถึงภาวะสุขภาพของประชากรในวัยเด็ก การเจริญเติบโตเป็นผลมาจากภาวะโภชนาการ หรือการได้รับสารอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสมตามวัยอันทำให้ร่างกายเจริญเติบโตมีน้ำหนักและส่วนสูงขึ้นตามเกณฑ์ หากเด็กที่อยู่ในวัยเรียนได้รับสารอาหารไม่เพียงพอจะทำให้ร่างกายไม่สามารถเจริญเติบโตและพัฒนาได้เต็มศักยภาพ ซึ่งนอกจากจะทำให้มีน้ำหนักและส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานแล้ว ยังมีผลทำให้ความสามารถทางสติปัญญาและการเรียนรู้ด้อยลงไป ความต้านทานโรคต่ำ เจ็บป่วยบ่อย ติดเชื้อง่าย และเมื่อเจ็บป่วยจะมีอาการรุนแรงกว่าเด็กที่มีการเจริญเติบโตและพัฒนาปกติเช่นเดียวกับที่ วิชัย ตันไพจิตร (2539 : 74) กล่าวว่า เด็กที่ขาดสารอาหารรุนแรงจะทำให้สติปัญญาไม่ดี ไม่สามารถเรียนรู้ได้เหมือนปกติ ขาดสมาธิในการเรียนใจลอย ไม่กระตือรือร้น ขาดความอยากรู้อยากเห็น และขาดแรงกระตุ้น ไม่สนใจสิ่งรอบตัว ระดับสติปัญญามักต่ำกว่าปกติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้ดำเนินการจัดการเรียนให้อย่างทั่วถึงและไม่เก็บค่าใช้จ่ายใน 5 ด้าน คือ อาหารกลางวันให้วันละ 13 บาท ต่อคน รวม 200 วัน อาหารเสริม (นม) วันละ 5.80 บาท รวม 230 วัน เครื่องแบบนักเรียน 2 ชุด ชุดละ 180 บาท แบบเรียน และเครื่องเขียนรวมในค่าใช้จ่ายรายหัว ซึ่งอาหารกลางวันเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เด็ก

บรรลุปไปสู่เป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่ต้องการให้เด็กเป็นคนเก่ง ดี มีสุข และมีความเป็นไทย มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา ปัจจุบันมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 225 แห่ง นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันอย่างทั่วถึงและเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย คนละ 13 บาท/วัน/คน จำนวน 200 วัน

ประโยชน์ของการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน มีประโยชน์โดยตรงแก่นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่ขาดแคลนได้รับประทานอาหารกลางวันฟรีทุกวัน มีผลดีต่อผู้ปกครอง เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านโภชนาการแก่ชุมชน เป็นการช่วยสังคมและประเทศชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม เนื่องจากเด็กปฐมวัยมีอัตราการเจริญเติบโตสูงมาก ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างมาก เด็กในวัยนี้ต้องการการเลี้ยงดูที่ดี โดยต้องได้รับอาหารที่มีคุณค่าอย่างเพียงพอ การช่วยเหลือเด็กยากจนให้มีอาหารรับประทาน โดยอาศัยงบประมาณจากรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียวมอบให้โรงเรียนดำเนินการ การที่นักเรียนจะมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์และแข็งแรง อาหารและโภชนาการเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทางกรมแพทยยืนยันว่า สมองพัฒนาอย่างรวดเร็วในวัยเด็กถ้าเด็กวัยนี้ขาดสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อสมอง จะทำให้การพัฒนาของสมองชะงักงันและอาจเป็นผลเสียไปตลอดชีวิต แม้แต่การขาดอาหารเป็นครั้งคราว โดยเฉพาะระหว่างเรียนก็มีผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก มีการศึกษาค้นคว้า พบว่า เด็กที่ท้องหิวรับประทานอาหารเช้าไม่เต็มที่หรือไม่ได้รับประทานอาหารเช้า หรือกลางวัน จะง่วงเหงาเซื่องซึม ขาดความสนใจ และความตั้งใจที่จะเรียน (พนม พงษ์ไพบูลย์. 2543 : 10) อาหารกลางวันจึงมีความสำคัญต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้นโรงเรียนจึงจัดโครงการอาหารกลางวันขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ให้นักเรียนทั้งระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา ได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการทุกวัน ตลอดปีการศึกษาอย่างเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย (สำนักงานโครงการอาหารกลางวัน. 2544 : 3)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 กำหนดให้จัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา เพราะต้องการให้เยาวชนมีพัฒนาการที่สมดุลทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มีศักยภาพและจิตความสามารถในการเรียนรู้ เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. 2554 : 1) การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีปัญหาอยู่เกือบทุกด้าน ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ย่อมส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เพื่อสร้าง

ความพึงพอใจและมีคุณภาพต่อนักเรียน ทั้งนี้เพราะอาหารจัดเป็นความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่มีพลังเหนือความต้องการในขั้นอื่น ความต้องการนี้จะยุติลงเมื่อได้รับการตอบสนอง ซึ่งจะทำให้เกิดความพอใจและมีคุณภาพ (หลุยส์ จำปาเทศ. 2540 : 98)

ผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการสถานศึกษาผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันของ โรงเรียนเมืองวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้มีความสนใจและตระหนักถึงการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันครบทุกคนอย่างมีคุณภาพของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อนำผลของการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาระบบการบริหารโครงการอาหารกลางวันให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาสภาพการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันครบทุกคนอย่างมีคุณภาพของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูเจ้าหน้าที่โครงการอาหาร กลางวัน ต่อสภาพการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันครบทุกคนอย่างมีคุณภาพของ โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
3. ศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง โครงการอาหารกลางวันครบทุกคน อย่างมีคุณภาพของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันครบทุกคนอย่างมีคุณภาพของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. ผลเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูเจ้าหน้าที่โครงการ อาหารกลางวัน ต่อสภาพการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันครบทุกคนอย่างมีคุณภาพของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความ แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูเจ้าหน้าที่โครงการอาหารกลางวัน ต่อสภาพการบริหารโครงการอาหารกลางวันครบทุกคนอย่างมีคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ดังนี้

1.1 สภาพการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันครบทุกคนอย่างมีคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2555 ตามวงจรคุณภาพของ Deming คือ

1.1.1 การวางแผน (Planning) P

1.1.2 การดำเนินงาน (Doing) D

1.1.3 การตรวจสอบประเมินผล (Checking) C

1.1.4 การปรับปรุงพัฒนา (Action) A

1.2 ผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันครบทุกคนอย่างมีคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2555 คือ ผลสำเร็จของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1.3 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขปรับปรุง คือ

1.3.1 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการวางแผน

1.3.2 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการดำเนินงาน

1.3.3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการวัดผลประเมินผล

1.3.4 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการปรับปรุงพัฒนา

2. ขอบเขตด้านประชากร

ตารางที่ 1 ประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์
ผู้บริหาร โรงเรียน	225	142	4
ครูเจ้าหน้าที่โครงการอาหารกลางวัน	225	142	4
รวม	450	284	8

3. ขอบเขตด้านเวลา

ปีการศึกษา 2555

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของบุคลากร จำแนกเป็นตำแหน่ง ดังนี้

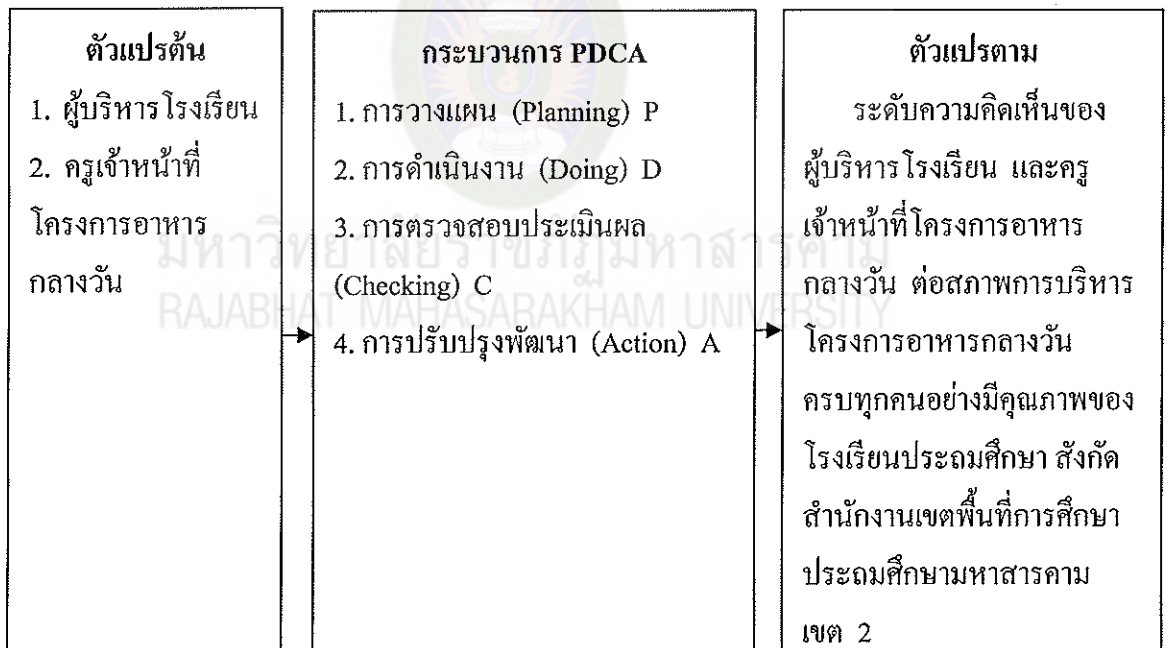
4.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

4.1.2 ครูเจ้าหน้าที่โครงการอาหารกลางวัน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูเจ้าหน้าที่

โครงการอาหารกลางวัน ต่อสภาพการบริหารโครงการอาหารกลางวันครบทุกคนอย่างมีคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการอาหารกลางวัน หมายถึง โครงการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนให้โรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ โดยมี ครู นักเรียน ภารโรง และผู้เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินการ

2. การบริหารงานโครงการอาหารกลางวัน หมายถึง การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน การวางแผน การดำเนินงานตามแผน และการประเมินผลโครงการ เพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าถูกหลักโภชนาการ

3. สภาพการบริหารโครงการอาหารกลางวัน หมายถึง การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยงาน 4 ด้าน คือ

3.1 การวางแผน (Planning) P หมายถึง การนำข้อมูลมาใช้ประกอบการจัดทำโครงการอาหารกลางวัน การกำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบคณะกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย แผนงาน บทบาทหน้าที่และแบ่งงานให้บุคลากร จัดทำแผนปฏิบัติการ จัดตั้งคณะกรรมการให้ครูผู้รับผิดชอบมีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงาน และจัดระบบควบคุมการใช้จ่ายเงิน

3.2 การดำเนินงาน (Doing) D หมายถึง การดำเนินงานตามนโยบาย เป้าหมาย การปฏิบัติเกี่ยวกับเงินยืม บันทึกลับัญชีฐานการจ่ายเงินแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายใน การจัดซื้อพัสดุ จัดตารางสอนให้นักเรียนได้ประกอบอาหาร บูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน จัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนให้ครบวงจร และขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น

3.3 การตรวจสอบประเมินผล (Checking) C หมายถึง การให้ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมิน การควบคุม กำกับ ติดตามและเสนอแนะการดำเนินงาน การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล การดำเนินงาน สรุปผลการประเมิน เปรียบเทียบผลการประเมินกับเกณฑ์ที่กำหนด รายงานผล จัดประชุมเพื่อสรุปปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

3.4 การปรับปรุงพัฒนา (Action) A หมายถึง การนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการอาหารกลางวัน การแก้ไข ปรับปรุงแผน กระบวนการบริหารงบประมาณ อาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆ บุคลากร การบริการ การนิเทศ ติดตามผล และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพโครงการอาหารกลางวันจากหน่วยงานภายนอก

4. ผลการบริหารโครงการ หมายถึง ผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันครบทุกคนอย่างมีคุณภาพ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2555

5. การสัมภาษณ์ หมายถึง การสนทนาซักถามกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย ระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการโดยตรง และเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

6. คุณภาพ หมายถึง คุณลักษณะต่าง ๆ ของสินค้าและบริการที่องค์กรต้องตอบสนอง และสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า ทั้งภายในและภายนอก โดยมีต้นทุนการดำเนินงานที่เหมาะสม

7. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปปรับปรุงการบริหารโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนเมืองวาปีปทุม และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

2. เป็นข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงโครงการอาหารกลางวันครบทุกคนอย่างมีคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 และเขตพื้นที่การศึกษาอื่น